

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 55 (7060)

• Ceturtdiena, 2000. gada 18. maijs

• Cena Ls 0,22

„Nav nekādu zāļu ne pret dzimšanu, ne pret miršanu. Centies būt prieīgs starpālkā.”

Dž. Santajana

● Māmiņa fotografēties negribēja... Foto: M.Rukosujevs

Pieprasā papildlīdzekļus iedzīvotāju medicīniskajai aprūpei

Līvia Rancāne

15. maijā Aizkrauklē notika bezpečības organizācijas SIA «Daugavas slimokase» ārkārtas valdes sēde, kurā beidzot panākta slimokases dibinātāju rajonu vienprātība, ka iedzīvotāju medicīniskajai aprūpei pietrūkst līdzekļu, un valsts šim nolūkam piešķir pārāk mazu finansējumu. Preiļu rajonu pārstāvēja rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns un izpilddirektore Aina Pastore. Kā «Novadnieks» jau informēja, ieprīkšējā Daugavas slimokases dibinātāju sapulcē tika nolemts uz ārkārtas sēdi aicināt arī Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras (VOVA) direktori.

Tuvāk par notikušo sēdi informāciju «Novadniekiem» sniedza Aina Pastore:

— Pozitīvi tas, ka beidzot visi Daugavas slimokases dalībnieki nonāca pie vienas atziņas, proti, ka veselības aprūpei naudas pietrūkst. Tas bija pats galvenais. Mēģināsim lūgt valdību un Saeimu, lai risina šo jautājumu. Sēdē piedalījās VOVA direktore Ināra Blūķe, Labklājības ministrijas ārstniecības departamenta direktora vietnieks Ainārs Čivčs. Viņi nenoliedza šo faktu, bet, protams, šī gada budžets ir apstiprināts, un naudas vairāk nebūs.

1999. gadā valsts palikusi parādā VOVA 840 000 latu. Savukārt aģentūras direktore uzsvēra, ka ar Daugavas slimokasi ir norēķinājusies, un viņas darīšana, kur un kā atradusi šos līdzekļus.

Diemžēl Preiļu rajona padome saņema

daudz pārmetumu, ka auklējamies ar saviem uzņēmumiem un savu slimokases filiāli, kas ir mūsu dibinātas struktūrvienības izpildinstīcija. Pārmeta, ka mūsu uzņēmumi neiztur konkurenci šajā tirgū, kas saistīs ar veselības aprūpi. Varbūt vienmēr vairāk jādomā par savu pārprofilēšanos, jāpievēršas kādai nozarei, kas Latgales iedzīvotājiem būtu vajadzīga, piemēram, psihiatrija vai kas cits. Jādomā, kā piesaistīt pacientus. Jāpērk diagnostēšanas aparātūras, jāņem kredīti. VOVA direktore pamatojot pārmeta, ka mūsu rajona medicīnas uzņēmumu direktori atļaujas nemaksāt iedzīvotāju ienākumu nodokli. To nedrīkst pieļaut, ka ārstam samaksā algu, no tās atskaita nodokli, kurš nekur tālāk neaiziet, nerunājot nemaz par sociālo nodokli. Ir sagatavots pašvaldību uzņēmumu nodokļu parādu dzēšanas grafiks, diemžēl tas palicis neievērots. Tuvākajā laikā šo jautājumu skatīsim rajona padomē.

Sēdē tika izvirzīta prasība, lai Preiļu rajona padome panāk, ka tiek noslēgti Daugavas slimokases un abu Līvānu uzņēmumu — slimnīcas un poliklīnikas šī gada līgumi par finansēšanu. Līdz šim tas nav izdarīts, bet ir jau klāt maijs. Tā ir ļoti nopietna lieta, var iejaukties Valsts kontrole, jo Daugavas slimokase jau četrus mēnešus bez līguma ir ieskaitījusi līdzekļus šiem uzņēmumiem. Protams, šie uzņēmumi būtu jāslēdz, ja es nebūtu uzņēmusies personisku atbildību un uzrakstījusi vēstuli Daugavas slimokasei ar līgumu, lai abus uzņēmumus finansē vissmaz 70 procentu apmērā. Abu uzņēmumu vadītājām esmu devusi mutisku rīkojumu nekavējoties parakstīt līgumus.

Tajā pašā laikā sēdē aizrādīju Daugas slimokases vadībai, kā tas iespējams, ja trīs mēnešu laikā nav noslēgti līgumi, bet par iemesliem neviens no slimokases nav griezies rajona padomē.

Tomēr nevai pieļaut arī tādu situāciju, ka ārstniecības iestādēs ir pārstrāde, un par to neviens nemaksā. Ne ārstu, ne jebkuru citu cilvēku nevar piespiest strādāt bez atalgojuma. Ierosināju izveidot darba grupu, kas izvērtētu, kāpēc rodas pārstrāde, un kāpēc Preiļu rajonam līdzekļu nepietiek, kā arī to, kāpēc rajonā uz vienu iedzīvotāju līdz šim tiek iztērēts vairāk naudas nekā citos slimokases rajonos.

Aizrādījām, ka ārstiem un pārējiem medicīnas darbiniekiem paredzētie semināri tiek organizēti zemā līmenī. Rajona padomei bija arī citas pretenzijas. Piemēram, kas iesniegs ekonomisko pamatojumu tam, kāpēc jāapvieno Līvānu uzņēmumi — slimnīca un poliklīnika. Rajona padome nevar uzņemties uz sevis šo atbildību — pateikt Līvānu iedzīvotājiem, ka mēs to esam izdomājuši. Slimokasei ir jāizveido darba grupa, jāsagatavo apvienošanas pamatojums. Protams, šodien esam nonākuši šī fakta priekšā, ka Līvānu slimnīca un poliklīnika būs jāapvieno, jo ģimenes ārsti uzsāk privātpraksi, un tas nozīmē, ka lielā poliklīnikas ēka paliks tukša. Kas to apsaimniekos?

Sēdes nobeigumā tapa divi lēmumprojekti. Viens no tiem par papildus finansēšanas iespējām veselības aprūpē jau šajā gadā, griežoties pie valdības, kas tuvākajā laikā lems par budžeta pārdali, kā arī izmantojot Labklājības ministrijas rezerves.

Turpinājums 4. lappusē.

Izvēles

■ Rajona padomes telpās notika lekcijas par Eiropas Savienību. Uz tām tika aicināti pašvaldību vadītāji, pedagoji un citi interesenti. Lekcijas vadīja Valsts Administrācijas skolas pasniedzēja Inese Alīka. Lekciju tēmas skāra reģionālo un strukturālo politiku, finansiālās palīdzības programmas, kā arī tika sniegti metodiskie ieteikumi, kā skolās mācīt par Eiropas Savienību.

Lekcijas tika rīkotas Eiropas Koledžas projekta ietvaros. Projektu īsteno Latvijas Ārpolitikas institūts, finansiāli atbalsta Eiropas Komisijas delegācija Latvijā. Projekta galvenā koncepcija ir dot iespēju iegūt zināšanas par Eiropas Savienību jebkuram Latvijas iedzīvotājam. Šī gada laikā organizētas lekcijas un semināri dažādās Latvijas vietas. Kā lektori un konsultanti iešaistīti darbinieki no Eiropas integrācijas biroja, LR Ārlietu ministrijas, Valsts Civil Dienesta pārvaldes un citām institūcijām.

■ Stabulnieku kultūras namā notika mednieku balle. Sīļukalna, Galēnu, Preiļu un Stabulnieku pagasta medniekiem tas jau kļuvis par tradīciju — reizi gadā pēc kārtas pulcēties vienā no pagastiem. Šoreiz bija kārta Stabulniekiem. Mednieku ballē, protams, notika veiklības spēles, pārbaudot acīgumu un trāpīgumu, dejas un cienāšanās no līdzi paņemtajiem grozījiem.

■ Daugavpilī notika 2. Starptautiskais bērnu daiļrades konkurss «Saules stariņi 2000», kurā piedalījās rajona bērnu un jauniešu centra vokālais ansamblis «Smaidiņš» un deju grupa «Elize», kā arī vokālais ansamblis «Spurgaliņas» no Līvānu bērnu un jauniešu centra. 600 dalībnieku konkurencē «Elize» un «Spurgaliņas» ieguva žūrijas atzinību un tiesības piedalīties galā koncertā, kas notika konkursa otrās dienas noslēgumā.

■ Rīgas skolēnu pilī bija skatāma Latgales novada skolu audzēkņu darbu izstāde «Māksla dziesmai un dejai», kas veltīta VIII Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Ar saviem darbiem tajā piedalījās arī Preiļu rajona skolu skolēni. Par labākajiem atzīti Ilzes Klavinskas (Vanagu pamatskola), Armands Dalkas (Līvānu bērnu un jauniešu centrs), un Lienes Pintānes (Rudzātu vidusskola) darbi, kas būs skatāmi noslēguma izstādē Rīgas Kongresu namā skolēnu dziesmu un deju svētku laikā.

Atzinību ieguva arī Jāņa Anspaka (Preiļu 1. pamatskola), Danas Voronkinas (Preiļu Valsts ģimnāzija), Ivara Soma (PVG), Evitas Relījas (Līvānu bērnu un jauniešu centrs) un Katrīnas Matvejevas (rajona bērnu un jauniešu centrs) darbi, kuri svētku laikā būs izstādīti atpūtas kompleksā «Lido».

■ Gatavojoties starptautiskajam folkloras festivālam «Baltica 2000», Galēnu kultūras nams rīko ieskaņu koncertu. Tas notiks 20. maijā Galēnu parkā, sākums pulksten 19.00. Uz ieskaņu koncertu pārlaiķi pieteikušies folkloras ansamblī «Vecvārkava», «Dzeipuriņš», «Mūderniki», ansamblis no Viļāniem, kā arī pašmāju dziedātāji — «Vydsmuižā».

■ Aglonas bazilikas kora skolas koris un solists Egils Jākobsons (tenors) aicina uz koncertiem. Tie notiks 19. maijā pulksten 17.00 Preiļu bērnu mūzikas skolas zālē un 21. maijā pulksten 14.00 Aglonas bazilikas Baltajā zālē. Programmā Raimonda Paula dziesmas.

L.Rancāne

Nacionālās zinas

Dalju iedzīvotāju skaitīs vēlreiz

Lai iegūtu informāciju par tautas skaitīšanas laikā savākto datu kvalitati, Latvija tāpat kā citās valstis paredzēts izlases veidā vēlreiz aptaujāt dalju iedzīvotāju. Tas nepieciešams, lai vēlreiz izskatītu un, ja nepieciešams, precīzētu tautas skaitīšanas anketās ietvertu informāciju.

Nelietojiet nezināmas izcelmes galu!

Nacionālais vides veselības centrs aicina iedzīvotājus uzturā nelietot nezināmas izcelmes galu, kā arī ēst tikai termiski pareizi apstrādātu cūkas un meža dzīvnieku galu. Aprilī Rīgas rajonā reģistrēti četri gadījumi, kad cilvēki saslimuši ar trihinelozi. Šogad reģistrēti jau astoņi trihinelozes slimnieki. Centrs aicina uzturā lietojamo galu apstrādat vismaz 71 grādu temperatūrā.

Šķēle atgriežas Saeimā, bet viņa vadītā valdība saņem Mērija balvu

Bijušais premjers un Tautas partijas priekšsēdētājs Andris Šķēle ir paziņojis par Saeimas deputāta mandāta atjaunošanu. Taču Oskaram Spurdziņam, kas nāca Saeimā uz A. Šķēles pilnvaru laiku, mandāts nebūs jānoliek, jo viņš paliks Saeimā jaunā finansu ministra Guntara Bērziņa vietā. Bet otrdiens Reiterina nama tika pasniegta balva par lielāko izgāšanos politikā un žurnālistikā. A. Šķēles vadītajai valdībai, jo tā nespēja izskaidrot sabiedrībai ieceres augstākās izglītības, pensijas, veselības un ekonomikas jautājumos.

Levestie auto būs jāreģistrē piecu dienu laikā

Latvijas iedzīvotājiem ārvalstis iegādāt tur reģistrēt auto būs jāreģistrē. Ceļu satiksmes drošības direkcija piecu dienu laikā no tā legādes vai levešanas, paredz valdības komitejas akceptētais grozījumu projekts. Ceļu satiksmes likumā, ik mēnesi Latvijā tiekot levesti ap 500 Lietuvā reģistrēt automašīnu nolūkā izvairīties no akcīzes nodokļa maksāšanas.

Izglītības komisija neatbalsta bibliotēkas celtniecību

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija otrdiens neatbalstīja Latvijas Nacionālās bibliotekas likumprojektu. Seši no desmit deputātiem atturējās, jo tos neapmierinot valdības piedāvātais finansēšanas modelis. Kultūras ministre Kāriņa Pētersone ir neizpratnē par šo lēmumu un norādīja, ka neatkarīgi no lemuma darbs ar komisijām un frakcijām jāturpina.

Latvijas un Igaunijas energouzņēmumi var apvienoties

Otrdiens akceptētie Latvijas un Igaunijas valdību pilnvaromi padziļināti izpētīt iespēju sadarbībās abu valstu elektroapgādes uzņēmumiem «Latvenergo» un «Eesti Energia» var vainagoties ar to apvienošanos nākotnē. Darbojoties kopīgi, būs iespējams palīelināt uzņēmumu konkurenčspēju brīvā elektroenerģijas tirgus apstāklos, jo abi uzņēmumi Eiropas mērogā ir mazi un atsevišķi diez vai varēs pastāvēt.

Zīnas sagatavoja
T. Elste

Slēgta, atjaunota, slēgta?

Līvia Rancāne

Izglītības ministri nāk un aiziet kā pa konveijeru, un šis mācību gads būs ievērojams arī ar to, ka to sākām Silvas Goldes vadībā, turpinājām Māra Vitola pārraudzībā un pabeigsim Kārla Greiškalna pieskatīti. Kāda var būt runa par darba pēctecību?

Valdības nekonkrēta darbošanās, solijumi tikai runu līmenī daļā no skolām rada nevajadzīgu stresu, jo grūti ir strādāt, ja pār skolu samilt slēgšanas draudi, bet neviens neuzņemas atbildību pateikt, kad un vai vispār tas notiks.

— To vien dzirdam, ka mūsu skolu varbūt slēgs, — saka Arendoles pamatskolas direktors Jāzeps Lazdāns.

Pirms sešiem gadiem likās, ka Arendoles pamatskolas liktenis vairs nemainīs. Ar piekātā Saeimas atbalstu tā tika atjaunota kādreiz pastāvošās un vēlāk slēgta skolas vietā. Visus šos gadus skolas materiālajā attīstībā ieguldīti līdzekļi. Skola izaugusi līdz 7. klasei. Īsā laikā piedzīvojusi trīs akreditācijas, un pašlaik ir akreditēta līdz 2003. gadam. Tomēr 8. klase, acīmredzot, netiks atvērta. Direktors saka, ka tad būtu vajadzīgi fizikas un ķīmijas kabineti, kuru iekārtos atkal meklējami līdzekļi. Tomēr skolā ir viena meitene, kas apgūst 8. klases mācību vielu palīgskolas programmas apmērā. Skolai viņas mācīšanai ir speciāla atļauja.

— Skolu atjaunoja laikā, kad likās, ka ideja par mazajām skolām ir ļoti dzīvot-spējiga. Gadu vai divus padzīvojām mīri, un tad sākās runas par skolu optimizāciju, — atceras Jāzeps Lazdāns.

— Neviens nepasaka konkrēti un ne nosauc mūsu skolas vārdu, bet vienmēr kaut kādos zemtekstos ir nojaušams, ka vairākām valsts skolām nav lemta tālāka pastāvēšana. Mēs to attiecinām uz sevi. Manuprāt, skolas slēgšana ir tikai laika jautājums. Galvenokārt tas notiks tāpēc, ka ļoti maz skolēnu. Vietējā apkārtne nerodas jaunas ģimenes.

Šajā mācību gadā Arendoles pamatskolas 1. klases mācības uzsāka viens skolēns. Šoruden skolas gaitas uzsāks divi bērni. Par turpmākiem gadiem grūti kā pateikt.

— Lietas jāvērtē savstarpējā sakarībā, — saka Jāzeps Lazdāns.

— Skola ir tikai sekas kopīgajai valsts attieksmei pret laukiem. Kad pašreizējie šīs puses iedzīvotāji kļūs veci, pēc viņiem te nepaliks nekas, — tukšs lauks.

Arendoles skola sākumā izvietojās dažās telpās vienā bijušās muižas klēts ēkā, pēc tam paplašinājās, iekārtoja jaunas klasses, spōrta zāli. Tagad ierikota kanalizācija, ūdensvads, uzstādīts ūdens sildītājs. Izmantoti Latgales programmas, kā arī valsts budžeta pārdales laikā saņemtie līdzekļi.

Veronika Kokina, skolotāja ar 35 gadiem pedagoģisko pieredzi spriež:

— No vienas puses lielā skolā bērniem ir plašākas kontaktu dibināšanas iespējas, iespējas vispusīgāk attīstīties. No otras puses, ja šī lielā skola attāluma dēļ nav pieejama, bet mazā skola tiek likvidēta, tad daudzi bērni vispār paliks bez izglītības. Pat pašreiz no vienas otras ģimenes bērni katru dienu nevar ierasties skolā. Vecāki uz kādām pāris dienām dabū darbu, bet mājās vēl ir mazāki bērni, kurus pieskatīt liek lielākajiem. Mazas skolas skolotāji, zinot šādus apstākļus, var individuāli nodarboties ar bērnu, pamācīt viņu, lai neatpaliku no pārējiem. Tādēļ es uzskatu, ka mazās skolas nebūtu jāslēdz, jo ne visiem lielās būs pieejamas. Kādreizējos kolhozu laikos bērnus vadāja uz skolu, un arī toreiz bieži gadījās, ka

● Arendoles pamatskolas kolektīvs — 19 skolēni (fotografēšanās brīdī viens no viņiem nebija skolā), skolotāji un direktors. Foto: M.Russo

jāiet kājām. Autobuss vai nu salūza, vai bija aizsūtīts citos reisos. Kas tagad nodrošinās bērnu aizvešanu uz skolu?

Arendoles pamatskola, un tāpat tas ir citās skolās ar nelielu bērnu skaitu, darbs notiek apvienotajās klasēs.

— Viegli jau nu nav. Bet, klasē nākot, ambīcijas ir jāatmet un jāzina, ar kuru klasī strādāsi stundas pirmajā daļā un kurai tūlīt jāuzdod patstāvīgs darbiņš, — saka Veronika Kokina.

— No vienas puses tas attīsta patstāvīga darba iemaņas, bet tajā pašā laikā, ja skolotājs stāsta tādas lietas, kas aizrauj pārējos, visi sekot līdzi un iesaistās diskusijās. Pēc tam atkal katra grupa pievēršas saviem darbiem.

Skolās, kurās ir apvienotās klasses, lielākoties kopā strādā pirmā ar trešo un otru ar ceturtu klasi, bet Arendoles pamatskola apvienotā klasē mācās visi ceturto pirmo klasu bērni.

Olga Smagare ir jaunākās paaudzes skolotāja, strādā sesto gadu, māca latviešu, angļu valodu, kā arī fizikultūru. Viņai uz izglītības lietām ir savādāks skatījums:

— Apvienotajās klasēs strādāt ir grūti, bet patīkami. Skolotājam jābūt stiprām koncentrēšanās spējām, lai varētu vienlaikus strādāt ar četrām klasēm.

Olga Smagari iespējamā skolas slēgšana neuztrauc.

— Man ir tāda specialitāte, ka bezdarbs nekad nedraud, — saka Olga.

— Vienīgais, kas man draud, ka nebūs darba tuvumā. Jāņemēm māja, lopipi un jāpārceļas uz pilsētu. Protams, to nevarēs, tāpēc būs jāizvēlas, vai atteikties no saimniecības un doties tālāk no mājām, vai palikt laukos. Ja kāds ir iesaknējies dzimtajās mājās un nevar no tām šķirties, tad, protams, bezdarbs var draudēt, bet kā speciālistei — nē.

Tomēr vietējās sabiedrības dzīvē skolas slēgšana nozīmētu krahu, saka Olga Smagare.

— Pirms trim gadiem septīto klasī beiža zēni, no kuriem divi pašlaik nemācās nekur. Un viņi bija pirmie no savas klasses, kas ar lielām cerībām apvainoja — nu kā, astotā klase skolā tiks atvērta? Nopūtos, — diemžel, nē. Tātad, bērni no tām ģimenēm, kurām ir līdzekļi, tiek tālāk skoloties, bet pārējie netiek.

Olgai Smagarei nācīs pieredzēt, ka skolā ierodas pirmo klasīšu bērni, kuriem nav ar ko un nav uz kā rakstīt. Man ar to jārēķinās, viņa saka. Es nopērku burtnīcas un rakstāmopar savu naudu, nolieku viņam priekšā, un viņš strādā.

Protams, arī vecāki padodas bezcerībai, un nemeklē iespēju bērnu iekārtot inter-

nātā, lai viņš varētu turpināt mācības. Cer, ka varbūt pagasts, varbūt skola, varbūt skolotājs no savas algas vajadzīgo noplīks un noliks priekšā viņa bērnam. Es varu iedot zīmuli, pildspalvu, vai burtnīcu, tomēr vecāki nevar cerēt, ka es saņaksušu par viņa bērna pusdienām, saka Olga Smagare.

Bērniem skola ir dators, kāda no lielākajām meitenēm pati organizē aerobiku, savākusi materiālus, un viņai tūrī labi izdodas.

Ieskaitot direktori, strādā pieci skolotāji, pastāvīgā darbā — trīs. Ir divi tehniskie darbinieki.

Ko par savu skolu domā tās audzēknī? Piemēram, Marina no 7. klases jau skaidri zina, ka turpinās mācības Vārkavas vidusskolā, dzīvos internātā. Viņas jaunākais brālis mācīsies šepat. Savukārt kāda sestklasniece, jautāta par to, kā patīk skolā, atbild, ka viņai uz skolu iet nepatīk, un ka viņa nemaz netaisīs pēc 7. klasēs mācības turpināt.

Rožkalnu pagasta priekšsēdētāja Asītrida Spuriņa, par skolas likteni saka:

— Kamēr varam, tikmēr velkam. Skolu slēgt negribas, jo šeit tomēr atgriezušies dzīvība, salīdzinot ar tiem gadiem, kad skolas nebija.

Rožkalnu bērni mācās visur — Vanagu, Špoģu, Vārkavas skolās un divās pagasta skolās — Rimicānos un Arendole. Gada laikā pašvaldību savstarpējos norēķinos no pagasta budžeta aizplūst apmēram deviņi tūkstoši latu. To diktē pagasta savdabīgais ģeogrāfisks izvietojums. Iespējams, ka daļēji šis jautājums nokārtosies turpmāk, jo ir pieņemts lēmums par apvienošanos ar Upmalas pagastu.

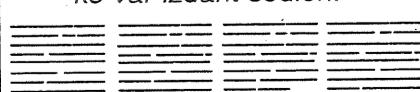
Jāzeps Lazdāns parēķinājis, ka pagastam uzturēt autobusu skolēnu vadāšanai uz skolu iznākšot dārgāk. Tas prasišot četrus sešus tūkstošus gadā, bet skolas saimnieciskajiem izdevumiem pagasta padome gadā piešķirot apmēram trīs ar pusi tūkstošu. Directors ir paintereesējies arī par to, kāda attieksme pret mazajām skolām ir kaimiņvalstīs. Dānijā vai Norvēģijā, piemēram, vajadzības gadījumā uzturot skolu pat ar septiņiem bērniem. Arendoles pamatskolas direktora balsī skan nolemitības nots.

Slēgšana šoreiz būs neatgriezeniska un ar tālejošu iespaidu uz vietējo, Arendoles puses vēl palikušo gaismas un kultūras salīpu. No otras puses, pašlaik nezījus stāvoklis nevar domāt par projektiem un tālāku attīstību, bet vietējie bērni nav slīktāki par citiem un pelnījuši tikpat labus apstākļus un nodrošinātābu ar mācību līdzekļiem un kabinetu iekārtumu kā lielajās skolās.

NOVADNIEKS

Cienījamie lasītāji!

«Novadnieku» jūnijam un 2000. gada otrajam pusgadam varēsiet pasūtīt līdz 25. maijam pasta nodalās un pie lauku pastniekiem, bet tautas gudrība māca: «Neatliec uz rītdienu to, ko var izdarīt šodien!»

■ Ceturtdienas intervija

Žēlsirdīgā māsa

Ginta Kraukle

— Nešaubījaties profesijas izvēlē?

— Sākumā gribēju kļūt vecmāte, taču mācīties neiznāca, apprečējos, aizgāju dzīvot uz Rīgu, tomēr lielpilsēta nekādi negāja pie sirds, arī ģimenes dzīve neizdevās, aizgāju no vīra, lai gan biju jau bērniņa gaidās. Pārgriezu visu kā ar nazi, negribēju dzīvot pretēji saviem principiem. Līvānos man dzīvoja radi, no viņiem uzzināju, ka pilsetā tiks rīkoti medicīnas māsu kursi pie dakteri Ūdra, ļoti laba speciālista. Tas bija 1955. gads. Četrus vakarus nedēļā notika mācības, lekcijas un praktiskās nodarbības vadīja Līvānu slimnīcas ārsti — ķirurgs pasniedza ķirurgiju, bērnu ārsts — pediatru. Mācījos divus gadus, pa dienu strādāju, vakarā gāju uz lekcijām. Tante un vecmamma toreiz daudz palīdzēja, jo dēliņš bija pavismazs.

Mācījos cītīgi, medicīna bija mans aicinājums, patika un interesēja, kursus beidzu kā teicamniece. Nekad sirds nav bijusi mierīga, ja zinu, ka mājas kāds slimnieks. Naktī gulēt nevarēju, baiļojos, ka nepalielik sluktāk, pati par gulēšanu nedomāju. Praksi nostrādāju Līvānu slimnīcā. Pēc pirmās šprices jau likās, ka esmu milzīgu darbu izdarījusi, pati nosvidusi. Palātas bija sadalītas, citas māsas ļoti baidījās špricēt, lūdza mani, lai aizēju. Man rokas tiešām nekad netrīcēja. Varēju un pratu palīdzēt cilvēkiem, tādēļ nekurnēju, bet gāju tur, kur ārsts sūtīja.

— Darba vietu mainījusi netikāt?

— Jau pašā sākumā mani norīkoja uz Rudzātiem, bija tur maza slimnīciņa ar

MARIJA VAICKEVIĀCA ir līvānieta, lai gan dzimus Jēkabpils pusē. Pēc profesijas medicīnas māsa, pēc aicinājuma ari, taču man gribas teikt vairāk — žēlsirdīgā māsa.

Nepagurusi un sevi netaupidama, viņa vienmēr ir bijusi nomodā par citiem, arī tad, kad dežurmāsas baltais halāts jau novilkts, arī tagad, kad pašas matos dzīve iepinusi sirmus paveidienus. Dieva un cilvēkmiestība — tās ir lietas, kas viņas dzīves kausu piepildījušas līdz pat malām. Liecas, kuras saucam par briņumiem, ar viņu ir notikušas. Un laikam tikai tāda — atvērtā sirds var dot citiem to, ko pieņemts saukt žēlsirdības vārdā.

25 gultas vietām. Dēlēns dzīvoja pie mammas Rubeņu pagastā, cik nu varēju brīvdienās steidzot pie viņiem. Ja laimējās, tad ar kolhoza mašīnu, ja ne — tos 25 kilometrus līdz Līvāniem gāju kājām. Jaunībā nekas nelikās par grūtu. Rudzātu ceļi rudeņos un pavasaros bija neizbraucami — dubļi un māli. Maizi vedām no Līvāniem, jo pat kārtīga veikala Rudzātos nebija, pie petrolejas lampām tad dzīvojām. Vēlāk strādāju par rentgena laboranti, Rudzātos pavadīju piecarpus gadus. 1963. gada 1. martā sāku strādāt Līvānu slimnīcas infekciju nodaļā, tur arī visus garus gadus nostrādāju. Ne tikai svešos esmu kopusi, bet arī savējos. Dzīvoju pie mammas māsīcas, kura mūža nogalē bija jākopī, arī savu māmuļu aprūpēju. Nekad neesmu nožēlojusi, ka izvēlējos medicīnu. Darbā gāju ar prieku, dežūras nekavēju, izņemot vienu reizi, kad biju sajaukusi dežūras. Lai nu kurš neatnāktu, bet Marija? Kolēgi bija nobijušies, atskrēja pie manis, domājuši jau, ka kaut kas slīkst atgādījies. Jaunības dienās, kad dzīvoju Rīgā, mainīju vienu, otru, trešo darba vietu. Te, Līvānos, beidzot varēju justies stabili, bija specialitāte, kas patika. Operāciju zālē jutus mierīga, bet, ja nebiju klāt, nervozēju, likās, bez manis tur atgādīsies kaut kas slīkst.

— Jūsu bērniņa un jaunība saistās ar kara gadiem, jutāt tā ietekmi?

— Mums saimniecība nebija liela — tikai 2 hektāri zemes, tēvs prata kalēja amatā, mamma saimniekoja pa māju. Mēs trīs māsas vecuma ziņā bijām ar triju gadu starpību. Es biju vidējā. Māte mācīja vērpt, aust, augām dievbijigā garā, tīcīgā ģimenē. Kara laikā apkārtējo māju vīrus paņēma

frontē, mūsu ģimenei tas gāja secen, tādēļ ti-kām pat apskausti. Uz-lidojuma laikā mūsu mājai izsista logus, bet paši necietām. Arī izvedamo sarakstos mūs uz-vārdu par laimi nebija.

— Pateicības, ko slimnieki jums vel-tijuši, droši vien neesat skaitījusi, taču, kas spēj iepricināt medicīnas māsīnas sirdi?

— Savādi, bet laikam jau tie ir smagi slimie pacienti. Slimnieki ir dažādi, vieni ir tie, kas prasa vislielākās rūpes un uz-manību no māsu puses — smagi slimie, otri ir tādi gadījuma slimnieki, kas paār-stējas un aizmirstas tūlīt pēc izrakstīšanās. Ar trešajiem strādāt bija visgrūtāk, par tiem mēs, māsas, teicām: «Cik labi, ka viņš ir aizgājis». Visvairāk man patika strādāt ar bērniem. Cik ļoti viņi gaidīja katru māsīnas vārdu! Atceros, pat raudāja, ja aizmirsu vai pagāju garām, nepa-smādījusi. Man visu mūžu patikušas pu-ķes. Mājas savulaik auga gan palmas, gan kallas, dārzā puķēm vienmēr bija vieta, ziedus nesu uz baznīcu. Tagad gan trūkst spēka zemes darbiem.

— Pieķerāties slimniekiem?

— Dažiem esmu pieķerūsies, taču īpa-ši jau to nevajag darīt, paliek tukšums, kad cilvēks aiziet. Gadās arī savādāk. Bija gadījums, ka slimnīcā ar meningītu gulēja kādus piecus gadiņus vecs puisiņš, vienmēr gaidīja mani, stāvēja gaiteņa galā. Kad beidzu dežūru, atvadījāmies. Izrakstoties no slimnīcas, novēlēju viņam veiksmi, teicu: «Skaists puisis gan būsi, kad izaugsi, tikai mani gan jau vairs ne-pazīsi». Kopš tās dienas nebijām vairs ti-kušies, neko par viņu nezināju. Rai-monds, tā šo zēnu sauca, jau mācījās 12. klasē, kad nejaušs gadījums saveda mūs kopā. Tas notika Līvānu Romas katoļu baznīcā, Dievs mani nolika blakus šim zēnam viņa garīgajos meklējumos. Kris-tībās, komūnijas saņemšanas brīdī biju blakus, tagad viņš mācās garīgajā sem-nārā. Mani tomēr pazina.

— Māsas ar pacientiem ir pat vairāk kopā nekā ārstējošie ārsti. Ne tikai priecīgos mirkļos, bet arī skumjos. Smagākie laikam ir briži, kad tavas dežūras laikā cilvēks aiziet...

— Jā, tad ir smagi. Daudz tādu brižu ir piedzīvots. Bet mūžībā aiziet ļoti dažādi. Tie, kas tīcēja, aizgāja mierīgi. Arī padomju gados dekāns brauca uz slimnīcu, lai dotu pēdējo svētību. Tad jau tādas lietas atklāti darīt nedrīkstēja, bija, kas

● Medicīnas māsu 1957. gada izlaidums Līvānu slimnīcā. No labās Marija Vaickeviča.

sūdzējās. Māsa jau nedrīkst šķirot, pie tā slimnieka iešu, pie tā ne. Jāvar. Cilvēki bija ļoti dažādi, cits lūkojās ar naidu un dusmām, pat tagad man grūti piai garām tām palātām. Bet gaišo jau vienalga bijis vairāk. Netālu no slimnīcas dzīvoja kāda vecite, kurai gāju špricēt trīs reizes dienā. Pusdienās skrēju atpakaļ uz darbu un solīju pienākt vakarā. Viņa grūti vadīja savas pēdējās dienas, teica, aizmir-sīsiet, neatnāksiet. Es tomēr atnācu, kā biju solījusi, un viņa, mani sagaidījusi, tūlīt arī aizgāja mūžībā. Pacientu aiz-mirst, to nekad neesmu atlāvusies. Nedriks otra ticību pievilt.

— Palāvība uz Dievu jums tikusi ielikta jau ģimenē. Dzīvē tā palīdzē-jusi?

— Dzīvei bez ticības jau nebūtu nekādas jēgas. Astoņas vasaras gāju ganos, vienmēr līdzi bija Rožukronis. Esmu pati pārliecīnājusies par lūgšanas spēku. Pat vētra ir norimusi un lietusgāze apstāju-sies. Krusta zīmes spēks ir milzīgs. Tas var pasargāt. Tuviniekus nekad nepalaīzu bez šīs svētības. Esmu slikusi, esmu de-gusi, bet palikusi dzīva. Liekas, ar prātu viss ir skaidrs un sen nolemts, ka jādara tā un tā, bet pēkšķi tu izdari pavisam ci-tādi, kas vēlāk izrādās vienīgais pareizais risinājums. Kāds mūsu dzīves ceļus va-da. Lietuvā ir Jaunavas Marijas parādi-šanās vieta, no kurās izplūst avotiņš. To ūdeni vedu mājās, varat neticēt, bet tiku vaļā gan no smagas ādas slimības, gan plaušu karsoņa, gan sirds reimatisma. Salikusi esmu, bet dzīvoju. Lūdzos par visiem, arī par paklīdušiem cilvēkiem, par slimiem, par neticīgajiem. Baznīcā gūstu mierinājumu. Lūdzu arī par savē-jiem, par dēlu, viņa meitiņām. Gaidu ciemos mazmeitas Lieni un Agnesi — vecākā šogad beigs Daugavpils Pedago-gisko universitāti, kur studē psiholoģiju, bet jaunākā dzīvo Madonā un gatavojas beigt 10. klasi.

— Kādas īpašības visaugstāk vērtē-jat cilvēkos?

— Nevar dzīvot bez cieņas pret otru cilvēku. Nosvērtībai jābūt gan vārdos, gan darbos, gan rīcībā. Ja cilvēks ir ne-pastāvīgs, uz viņu paļauties grūti. Ticība Dievam dod dzīvei saturu, tāds cilvēks citam ļauju nevēlēs un nedarīs.

● Laiks negaida. Mazmeita Liene nu jau divdesmitgadīga jaunkundze, darbus vecmāmiņas sētā nomainījusas psiholoģijas studijas. Foto no M. Vaickevičas personīgā albuma

7. Saeimas deputāts Valdis Lauskis apmeklē Preiļu rajonu

Livija Rancāne

15. maijā ar Līvānu novada domes, Preiļu pilsētas domes un rajona padomes vadošajiem darbiniekiem tikās 7. Saeimas deputāts, sociāldemokrātu frakcijas priekšsēdētāja vietniece, tautsaimniecības agrārās un reģionālās attīstības komisijas loceklis Valdis Lauskis. Savā vizītē Preiļu rajonā deputāts apmeklēja arī Aglonas pagasta padomi, iepazīnās ar stāvokli Aglonas katoļu ģimnāzijā, internātgimnāzijā, Jaunaglonas arovidusskola. Pēc šī apmeklējuma Valdis Lauskis «Novadnieki» teica, ka viņš uzskata Preiļus par pilsētu, kurā administratīvi teritorialās reformas gaitā varētu izvietoties otrā līmeņa pašvaldība, proti, Latgales padome. Valdis Lauskis teica, ka viņš strādās un aizstāvēs šo ideju, un uzskata, ka divas lielās Latgales pilsētas — Daugavpils un Rēzekne var pastāvēt un attīstīties arī bez administratīvā centra statusa.

Valdis Lauskis uzsvēra, ka jāturpina Jaunaglonas arovidusskolas un Aglonas internātgimnāzijas apvienošanas process, un ka paredzētājā valsts budžeta pārdaļišanā atbalstīs Preiļu rajona padomes prasību par 120 000 latu piešķiršanu Aglonas internātgimnāzijas remontam. Savukārt katoļu ģimnāzijai vispirms jāiziet akreditācija, un tikai pēc tam varēs vērtēt, kāda līmeņa mācību programmas skola piedāvās. Valdis Lauskis uzskata, ka visām četrām Aglonas pagasta teritorijā esošajām skolām ir katrai sava loma un savs attīstības ceļš.

Pieprasa papildlīdzekļus

Livija Rancāne

Sākums 1. lappuse.

Otrs lēmumprojekts sagatavots jautājumā par izmaiņām Daugavas slimokases struktūrā, kā arī par Līvānu slimnīcas un poliklīnikas finansēšanas pārtraukšanu līdz līgumu noslēgšanai.

Pašlaik abos uzņēmumos notiek audita pārbaude, un sājā sakarībā es ierosināju līdzīgas veikt visos slimokases rajonu ārstniecības uzņēmumos, lai noskaidrotu, kāpēc dažos naudas pietiek, bet citos nepietiek.

Ainārs Čivčs savukārt izteicās, ka viņam no malas liekoties, ka visiem trim pārējiem slimokases rajoniem esot labi, izņemot Preiļu rajonu, kas nedodot mieru Daugavas slimokasei. Bet ko mums darīt? Lai veido darba grupu, lai pēta Preiļu rajona situāciju.

Tālākas prognozes medicīnas apkalošanas jomā ir vēl drūmākas. Kas notiks ar ģimenes ārstiem, kuri sāks privātpaksi? Katru mēnesi viņi saņems vienu divpadsmito daļu naudas no līgumā paredzētās summas. Taupiš šo naudu un pacientu nesūtīs pie speciālistu, līdz ar to slimības saasināsies vēl vairāk. Ģimenes ārsti aizies no poliklīnikām, un kas tās uzturēs? Bet kur paliks fluorogrāfs, rentgens un citi izmeklēšanas kabineti, ja poliklīnika nespēs pastāvēt? Cilvēki, kuri daudz un bieži slimī, ir izvēlējušies patiesām labākos ārstus. Veselie pārāk neuztraucas par to, pie kura ārsta pierakstīties. Līdz ar to tie ārsti nonāk izdevīgākā stāvoklī, vienīm nebūs jāiztērē tik daudz līdzekļu. Kā ārsti varēs nopirkīt visus rīkus un instrumentus elementārai izmeklēšanai, jo pašlaik pat fenodoskopu ir uzņēmuma išpāsums. Kas kontrolēs šos ārstus?

Turpinās cīņa ar meža mafiju

Ginta Kraukle
Autores foto

Apkopojot VAS «Latvijas valsts meži» pirmā darba ceturšā rezultātus, var secināt, ka pilnībā izdevies nedaudz pārsniegt plānotos finansu un apjomu rādītajus, Dienvidlatgales novada mežsaimniecības rīkotajā preses konferencē ziņoja uzņēmuva vadošie speciālisti.

Ieņēmumi pārsnieguši plānotos

VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales novada mežsaimniecības budžets 2000. gadam plānots 1,7 miljonu apmērā. Analizējot pirmajā ceturšnā pāveikto, Dienvidlatgales novada mežsaimniecības izpilddirektors Jānis Klaužs atzīmēja, ka kopējie ieņēmumi pašreiz sastāda 675 144 latus (bez PVN). Sociālajos izsniegumos jeb malkā šajos četros mēnešos izsniegti tikai 1178 m³ koksnes, ieņemot 3163 latus. Nelielie apjomī lietenci, ka mežsaimniecība veic pastiprinātu uzraudzību, lai sociālajos izsniegumos no meža netiku izvesta lietas koksne, kā tas diemžēl tika praktizēts jau vairākus gadus. Tajā pašā laikā, kā uzsvēra izpilddirektors, tika apmierināti visu pašvaldību pieprasījumi pēc šāda veida kokmateriāliem. 119 m³ no realizētajiem kokmateriāliem veido zagtā koksne, kuru pēc aizturēšanas mežsaimniecība ir pārdevusi, kas sastāda 1178 latus. Izsolēs pirmajā ceturšnā Dienvidlatgales novada mežsaimniecība pārdevusi 81 782 m³ koksnes (Ls 455 054), ilgtermiņa mežizstrādes līgumos pārdoti 64 077 m³ koksnes par 195 428 lati. Nomas maksas par medību platībām sastāda 18 773 latus, no dalības maksām izsolēs ieņemti 1144 lati, soda naudās iekāsti 400 lati.

Iestādīto mežu vērtēs rudeni

Šī gada pavasara sezonā Dienvidlatgales novada mežsaimniecības teritorijā bija plānots apmežot 201 hektāru, faktiski meža sēšanas un stādišanas darbs tika veikts 256 hektāros, pārpildot plānu par 55 hektāriem. Ilgtermiņa mežizstrādātāji apmežojuši 421 hektāru, 370 hektāru vietā. Kopumā jauns mežs izveidots 677 hektāru platībā, kas tika paveikts ļoti īlos termiņos. Šīs pavasaris mežaudzētājiem ir nelabvēlīgs ieilgušā sausuma dēļ, tādēļ tikai pēc stādījumu inventariācijas vasaras beigās varēs nosaukt faktisko apmežoto platību lielumu. J.Klaužs atzīna, ka vēl joprojām nepietiek stādāmā materiāla, un, lai gan attiecības ar Valsts meža dienestu (VMD) pēdējo mēnešu laikā ir uzlabojušas un kļuvušas konstruktīvākas, norādīja uz VMD nepieciešamo darbību sājā jomā iepriekšējos gados. Taču izpilddirektors arī piezīmēja, ka izveidojusies laba sadarbība virsmežu limenī, uzsverot, ka stādāmā materiāla sagāde nerada problēmas. Jēkabpils virsmežniecības teritorijā, kā arī to, ka divu trīs gadu laikā stādāmās materiāls būs pieejams visā Dienvidlatgalē. J.Klaužs gan atzīna, ka viens no faktoriem, kas varētu bremzēt mežu sēšanu, ir samērā augstās materiāla izmaksas. Atbilstoši cenrādim kilograms priežu sēklu maksā ap 300 latiem. Neskatoties uz to, ka priežu sēklu ieguve ir darbītīgās un ilgs process, valstīj būtu jānosaka subsīdijs šai nozarei, jo pretējā gadījumā mežaudzētāji izvēlēsies ievestās sēklas.

Ker un soda pārkāpējus

Saskaņā ar šogad pieņemto Meža likumu VAS «Latvijas valsts meži» veic meža išpānieka funkcijas valsts mežos. Savīgākās ir mežu aizsardzība un nodarīto zaudējumu piedziņa meža pārkāpumos.

● VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales novada mežsaimniecībā četros šī gada mēnešos konstatēta 51 meža zādzība, 8 no tām Preiļu rajonā. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem — samazināt zagto kokmateriālu realizācijas iespējas, uzskata akciju sabiedrības juriskonsults Leons Fonabergs (no kreisās), biroja vadītājs Tomass Kotovičs, Dienvidlatgales novada mežsaimniecības izpilddirektors Jānis Klaužs un juridiskās daļas vadītājs Andis Zalpēteris.

Šī gada pirmajos četros mēnešos Dienvidlatgales mežsaimniecībā konstatētais 51 mežpārkāpums jeb nelikumīga koku ciršana. Valstī kopumā pārkāpumu skaits šajā laikā periodā pārsniedz 200. Visos gadījumos, ko izskatījusi tiesa, tā lēmusi par labu valsts akciju sabiedrībai, žurnālistus informēja VAS «Latvijas valsts meži» juridiskās daļas vadītājs Andis Zalpēteris. Salīdzinot pagājušā gada rādītajus, speciālisti tomēr secinājuši, ka nelikumīgi nocirstais koksnes apjoms samazinājies par 26 procentiem, neskaitoties uz to, ka mežsargu skaits daudzviet tika samazināts. — Ja gada sākumā manā rīcībā bija vienīgi informācija, tad tagad ir arī konkrēti fakti par cilvēkiem, kuri zog un organizē mežu zādzības. Skumji, ka zog ne jau tikai mežsargu limenī, bet arī augstākos ešelonos, — komentējot nosauktos skaitļus sacīja J.Klaužs.

Darbojas mežu mafija

Uzsākot cīņu ar meža zagļiem, valsts akciju sabiedrībai ir nācies saskarties ar virni problēmu, kas apgrūtina mežpārkāpumu atklāšanu un vainīgo saukšanu pie atbildības. Patlaban trūkst vienota koordinējoša spēka, kas jautu VMD, VAS «Latvijas valsts meži» un tiesībsargājošajām instāncēm strādāt vienota mērķa sasniegšanai — likumpārkāpēju sodīšanai. Kā piemēru veiksmīgai likumsargu un mežnieku sadarbībai J.Klaužs minēja gadījumu, kad meža zagšanu veicinājis VMD ierēdnis. Līvānu virsmežniecības Krustpils mežniecības mežsargs Aivis Eglītis 1999. gada aprīlī konstatējis, ka cīrsmas izstrādātāji N.Bogdanovs, R.Strautīš un viņu norīkotās personas svešā meža patvalīgi cērt kokus, tomēr viņš neaiztureja vainīgās personās, nepārtrauca nelikumīgo darbību, bet piekrita saņemt no peļņas 100 latus. Tādējādi nelikumīgā koku ciršana turpinājās līdz 1999. gada augustam, radot 1885 latus lielus zaudējumus un ļaujos vainīgajiem piesavināties kokmateriālus 4350 latu vērtībā. A.Eglītis ciršanas bieletē pārkāpumus netika atzīmējis, vien norādījis saņēpt cīrsmu, kā rezultātā ļaudari piesavinājās koksni 585 latu vērtībā un radija postījumus 284 latu vērtībā.

No 1999. gada augusta līdz decembrim mežsarga A.Eglīša organizēto darbību rezultātā valstīj piederošajā mežā vēl tika radīti zaudējumi 2921 lata apmērā un piesavināti kokmateriāli 6445 latu vērtībā. Gūtā peļņa tika sadalīta. Valsts mantas tīkotājs A.Eglītis, cerēdamas nopelnīt, novembrī nolēma nelikumīgi izstrādāt vēl vienu cīrsmu. Tika radīti 586 latus lieli zaudējumi, taču kokmateriālus piesavināties garnadzis ne-

paspēja. Prokuratūra šajā lietā pauusi pārliecību, ka vaine inkriminētos noziegumos pierādīta pilnībā un lieta tiks ie sniegtā tiesā. Pieteiktais civilprāsības par labu VAS «Latvijas valsts meži» un Jēkabpils virsmežniecībai desmitos tūkstošu latu apmērā, bet apsūdzētajiem mantas, kurai uzlikt arestu, praktiski nav, ja par mantu netiek uzskatīts «Zaporozec» markas automobilis un mobilais telefons. 31. maijā notiks tiesas sēde, un, kā uzsvēra Andis Zalpēteris, šis gadījums ir pozitīvs piemērs valsts tiesībsargājošo institūciju un meža dienestu kopīgam darbam.

Ilustrācijai vēl kāds gadījums Krāslavas pusē, kur Bukumuižas mežniecības teritorijā tika aizturēts kāds Pēteris Platāčs, kurš šīs pašas mežniecības mežziņa Jāņa Pauliņa uzdevumā no meža izveda nelikumīgi cīrstu kokmateriālu kravu. Ieraugot aizturēto kravu, mežzinis J.Pauliņš piedāvā visu nokārtot mierīgā celā. J.Pauliņš, kurš par savu pienākumu ne pildīšanu jau 1999. gadā bija disciplināri sodīts, joprojām strādāja VMD un pat virzījās augšup pa karjeras kāpnēm. Dienvidlatgales mežsaimniecības uzdevumā tika sasaukta neatkarīga VMD komisija. J.Pauliņa darbības izvērtēšanai audita ziņojums tika nosūtīts Ekonomikas policijai. Tika pārsūdzēts kriminālīlietas atteikums (lietu atteica Krāslavas rajona Dagdas policijas iecirknis, neņemot vērā, ka zādzība bija veikta saudzējamos mežos). Patlaban ir ierosinātas divas kriminālīlietas, zaudējumu summa tiks precīzēta izmeklēšanas gaitā. Mežzini Jānis Pauliņš ir aizturēts.

Dienvidlatgales mežsaimniecība pārējo starpā patīkami atšķiras ar aktivitāti meža pārkāpēju keršanā un sodīšanā. VAS speciālisti arī atzīna, ka joprojām ir lielas zagtā kokmateriāla realizācijas iespējas. Taču Jānis Klaužs arī uzsvēra, ka Dienvidlatgales mežsaimniecības kolektīvs šī gada četros mēnešos ir pierādījis, ka rezultātu sasniegt ir iespējams. — Problēmas tiks risinātas visiem iespējamajiem līdzekļiem, tiks kontrolētas kaktu kokzāģētavas. Pašlaik meža valda visaļautība. Negodīgos darījumos iesaistīs pasī VMD darbinieki — tas ir oficiāls neatkarīgās VMD komisijas viedoklis. Daudzviet, piemēram, Daugavpili sastopamies ar tiesībsargājošo instānci nesaprātni un birokrātiju. Mēs sastopamies ar meža mafiju, kura strādā ne jau pirmo gadu un kurā katram ir savī pienākumi un ie nākumi. Cīņa ar meža zagļiem turpināsies, — tikšanās noslēgumā uzsvēra J.Klaužs, solot arī turpmāk iepazīstināt ne tikai ar statistiku, bet arī ar konkrētiem gadījumiem meža pārkāpumu novēršanā.

18. maijs — Starptautiskā muzeju diena

Trūkst telpu, bet ne ideju

Ginta Kraukle

Preiļu vēstures un lietīšķas mākslas muzejam šis ir piecpadsmitais darba gads, taču muzeja direktore Tekla Bekešas skatījumā gandarījumam par paveikto līdzi nāk arī pa daļai skumjas pārdomas.

Aizvadītais gads noslēdzies ar rekordlielu apmeklētāju skaitu — gada laikā muzeju un tā rīkotās izstādes apmeklējuši 13 000 cilvēku, rajonā notikušas 35 izstādes. Muzeja galvenā ir izglītojošā funkcija un darbs ar skolu jauniešiem. Pērnā gada rudenī muzeja aicinājumam atsaucās Preiļu skolas un 11. novembrī pilsētā notika labi apmeklēts pasākums — lāpu gājiens. Muzeja apmeklētāji ir lielākoties skolēni, ne tikai Preiļu, bet arī apkārtējo pagastu. Skolotājas Marijas Volkovas vadībā nesen muzejā darbojās Rušonas pagasta skolēni, izmantoja pieejamos materiālus, lai pētītu pagasta skolu vēsturi. Muzejs savu iespēju robežas iecerējis šo projektu paplašināt un kopā ar skolēniem doties ekspedīcijā pār Rušonas pagasta skolām. Izstādes bijušas arī Jaunsilavu pamatskolā un Aglonas arodvidusskolā, tur muzejnieki tikuši aicināti. Savukārt sadarbībai ar Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu Valsts ģimnāziju un 2. vidusskolu iniciatīva lielākoties nāk no muzeja darbinieku puses.

Izstāde «Otrā pasaules kara tehnika»,

kurus nesen varēja apskatīt Preiļos, bija necerēti labi apmeklēta. Mēneša laikā to apskatīja 2544 cilvēki, muzeja direktore Tekla Bekeša lielo apmeklētāju skaitu tiecas skaidrot ar interesantu vizuālo noformējumu un pasniegšanas veidu — jaunu un netradicionālu, nevis ar jauniešu interesi par karu un ieročiem. Patlaban apskatāma Jāzepa Pīgoža un Lauras Pīgoznes — tēva un meitas — personālizātāde, būs arī tīkšanās ar māksliniekam, kas kā krāsns akcents noslēgs muzeja dienas Preiļos. Ipašas pieminēšanas vērts ir Preiļu pilsētas domes atbalstītais muzeja darbinieku projekts par Polikarpa Černavskas keramikas mājas atjaunošanu un saglabāšanu, kas, kā atzīst T. Bekeša, būs šī gada lielākais darbs. Pirmā stāva eksposīcijas pārveidošanu un modernizāciju plānots pabeigt līdz 2001. gada maijam. Patlaban ar pilsētas domes finansiālu atbalstu norit telpu remonts P. Černavskas mājā. Darba pie iešķītā projekta vēl daudz, jāatjauno otrā stāva virpošanas telpa, kā arī apdedzināšanas ceplis, kas gan nav paveicams viena gada laikā.

Muzeja mērķauditorija ir skolu jaunatne. Jauniešos interese par sava novada, pilsētas vēsturi ir dzīva, Preiļu 1. pamatskolas novadpētniecības pulciņa dalībnieki vēlētos tikties biežāk, taču tam ir viens būtisks šķērslis — telpu trūkums. Kamēr pastāv muzejs, aktuāla un diemžēl joprojām neatrisināta ir telpu problēma. Savulaik nelielā izstāžu telpa bija iekārtota Preiļu 1. pamatskolā, tad kultūras nama

otrajā stāvā, izstādes bijušas gan rajona galvenās bibliotēkas, gan kinoteātra telpās, taču atrisinājumu pagaidām neredz arī muzeja direktore. — Diemžēl jāsaka, ka muzeja dienu sagaidot, nav tās gaišākās noskaņas. Pastāvīgais telpu trūkums nomāc un sasaista rokas, jo nevarām māksliniekam piedāvāt piemērotu izstāžu zāli, tādēļ esam spiesti samierināties ar nelielām izstādēm. Mākslinieki brauc nelabprāt, jo tādā saspieštābā, kāda pie mums valda, viņi savu radošo potenciālu parādīt nevar. Krājuma izstādes izveidot ir vēl sarežģītāk.

Radošs un strādāt varošs kolektīvs ir tas, ka priece, atzīst muzeja direktore. Muzeja darbs ir kolektīvs darbs, ja izstāde vai pasākums ir izdevies, nespēni pieņākas visiem, kas ieguldījuši darbu tā veidošanā. Pašlaik muzejā strādā seši cilvēki — muzeja direktore Tekla Bekeša, krājuma glabātāja Valentīna Brice, vēsturniece Natālija Pīzele, māksliniece Silvija Berezovska, grāmatvede Nadežda Relīja un strādnieks Jānis Zarāns. Muzeja krājumu veido 15 000 vienības, katru gadu krājums tiek papildināts, taču materiāliem nepieciešama attiecīga glabāšana. Muzeja direktore neslēpj, ka telpu neatbilstība vispāriņemtām prasībām agri vai vēlu var novest pie muzeja slēšanas. Sava rajona, savas pilsētas un novada muzejs ir vēl nenovērtēta vērtība, pret kuru izturamiem pārāk vieglprātīgi. — Telpas būs tad, kad ne tikai mēs, muzejnieki, bet arī pilsēta sapratīs, ka muzejs ir vajadzīgs; — sacīja T. Bekeša.

Apmeklētāju skaits pieaudzis

Ginta Kraukle

Raiņa literatūras un mākslas vēstures muzeja filiāles «Jasmuiža» vadītāja Skaidrīte Apeināne par aizvadītās muzeja sezona lielāko notikumu atzīst Andreja Paulāna darbnīcas rekonstrukcijas un atklāšanas svētkus, kas notika pērnā gada 2.-3. jūlijā.

Gads aizvadīts veiksmīgi, Jasmuižā pabiļuši vairāk nekā 7000 interesentu, kas muzejām ir ļoti labs rādītājs. Jaunatklātais A. Paulāna ceplis ir veicinājis tūristu pieplūdumu. Raiņa jaunības dienu takas ir izstāgājuši gan skolēni un studenti, gan ģimenes no visas Latvijas, gan arī ārzemju tūristi, kurus sajūsmina Latgales keramika un sakoptā, gleznainā dabas ainava.

Par šīs vasaras nozīmīgāko notikumu, šķiet, izvērtūsies nule atklātā izstāde «Ap Nacionālā teātra saimes galdu», kuras atklāšanas svētkos mūspusē viesojas Nacionālā teātra direktori, izstādes autore, Teātra muzeja speciāliste Margita Mantīja, mākslinieks Gunārs Zemgals, kā arī tautas mīlestīkti aktieri — Elza Radziņa un Girts Jakovlevs. Izstāde ir vizuāli ļoti krāšņa, tā ir iespēja tuvplānā aplūkot Nacionālā teātra izrādēm šūdinātos kostūmus, skatuves priekšmetus. Interesanti materiāli gan par izrādēm, gan par loamu atveidotājiem — Veltu Lini, Kārli Sebri un citiem māksliniekiem. Ir, protams, arī lielais saimes galds, kas kalpo kā izstādes vadmotīvs. — Nacionālais teātris ir vienota saime, tajā pašā laikā tas nenoliedzami ir personību teātris, savulaik arī Rainis bijis tā direktors, — izstādes domu skaidro S. Apeināne, piebilstot, ka šo eksposīciju varēs aplūkot līdz

pat 1. novembrim. Šovasar ir iecere aicināt uz tikšanos vairākus Nacionālā teātra aktierus, iipašā gaisotnē norītēs dzejas dienas, taču vasaras vidū — ap Pēteriem Jasmuižas apmeklētājiem durvis vērs vēl viena izstāde — «Cik te ziedu, cik te smilgu», kas stāstīs par Raiņa dzīves vietām Augšzēmē un Latgalē.

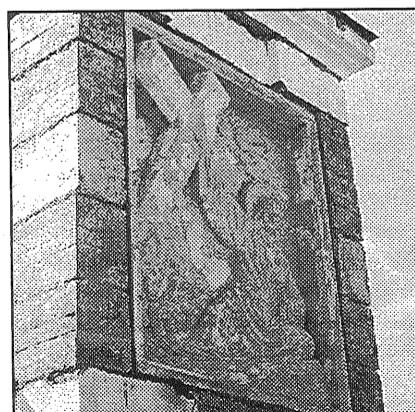
Muzejā pašlaik strādā deviņi tehniskie darbinieki, kuru uzdevums ir uzturēt kārtībā muzeju un sagaidīt viesus, kā arī tā vadītāja Skaidrīte Apeināne un vadītājas vietniece Solvita Brūvere. Jādarbojas! Ja strādāsim būs arī rezultāts, — ar tādu aprēmības pilnu domu muzeju dienu sagaida Jasmuižā. Doma par sava novada muzeju jau labu laiku dzīvo arī Līvānos, prelieši cīnās ar problēmām, taču mums visiem kopā jāsaprot viens — arī šodienā rīt jau būs pagātne, un muzejs būs tā vieta, kur vienmēr varēsim sastapties ar savas pilsētas, savas valsts pagātni.

Bazilikā pošas Dievmātes svētkiem

Antons Rancāns
Autors foto

Majestātiskā bazilikas celtne drīz beigta fasādes apmetuma atjaunošana un sākta krāsošana. Izdarīts arī torņu remonts, kas, kā teica dekāns Jānis Stepiņš, neesot darīts kopš baznīcas uzcelšanas. Darbus no šī gada 1. aprīļa veic SIA «DEFASS - D» no Daugavpils, tos uzrauga pats šīs organizācijas prezidents Aleksandrs Cinne. Ja būs līdzekļi, tad līdz Aglonas Dievmātes svētkiem augustā vēl varēs sakārtot arī bazilikas apakšējo stāvu ar kriptu.

Pārmaiņas notikušas Sakrālā laukuma apzīgojuma vārtos: līdz šim tajos bijušie nelielie bareljefi ar Kristus Krusta ceļa ciešanu ainām, ko sauc par staciju Golgatas ceļā, nomainīti pret iespā-

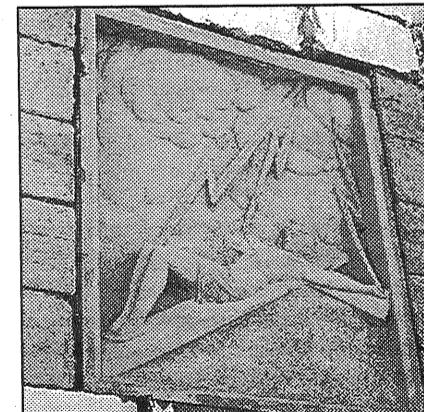

● Tā pašlaik izskatās nesen uzstādītie divu staciju bareljefi pie Golgatas kalna.

dīgiem, divreizdivus metrus lieliem veidojumiem, ko sarūpējis un uz Aglonu atsūtījis Viņa Ekselēncē arhibīskaps metropolīts Jānis Pujāts. Tos paredzētājās

vietās, attiecīgi pārbūvējot vārtu augšdaļas, ievietoja ar celtni. Lai Krusta ceļa staciju ainas būtu redzamas arī naktī, ierīkos elektrisko apgaismojumu.

A.Rancāns

Paraksta sadarbības līgumu

Ginta Kraukle

Šogad Zinību svētki Līvānu ģimnāzijā bija īpaši, jo tika parakstīts sadarbības līgums starp Līvānu ģimnāziju un Daugavpils Pedagoģisko universitāti (DPU).

Līgums paredz sadarbību tādās jomās, kā mācību līdzekļu izstrāde, saskaņota mācību satura koordinēšana, ģimnāzijas pedagoģisko darbinieku piesaiste darbam universitātē, skolēnu parlamenta un studentu padomes sadarbība un citos virzienos. DPU mācību prorektors Stanislavs Rapša atzina, ka sadarbība ar skolām universitātei ir īpaši nozīmīga, jo neviens augstākā mācībīstāde nevar pastāvēt bez studētgrībošas jaunatnes. Arī ģimnāzijai būs iespēja dzīlāk iepazīt augstskolas darbu, tās pašpārvaldes attīstību. Docētāji, pamatojoties uz sadarbības līgumu, konsultēs un vadīs skolēnu zinātniski pētniecisko darbu gaitu. Ģimnāzijas pāsniedzējiem turpmāk būs iespēja izmantot DPU bibliotēkas pakalpojumus, kā arī studēt maģistratūrā. Savukārt ģimnāzijas durvis būs atvērtas studentiem, dodot iespēju iepazīties ar jaunām mācību metodēm. Skola gādās, lai Daugavpils Pedagoģiskās universitātes vārds un piedāvātās iespējas jauniešiem Līvānos nebūtu svešas, tādēļ regulāri tiks rīkotas tikšanās ar augstskolas studentiem un mācībspēkiem. Universitāte iespēju robežas centīties nodrošināt ģimnāziju ar trūkstošajiem kadriem, kā arī piedāvās studentiem par prakses vietu izraudzīties Līvānu ģimnāziju.

Ģimnāzijas direktore Maija Kručiņina sacīja, ka aptuveni puse no pašreizējiem skolas pedagoģiem ir DPU absolventi, vairāki skolotāji studē maģistratūrā. Viņa izteica apņēmību, ka līguma nosacījumi nepaliks tikai ieceru limenī, bet realizēsies dzīvē, būs stimuls jaunām uzvarām un panākumiem. Savukārt skolēniem vienošanās sola ģimnāzijas avīzes «Skolas solis» un universitātes izdevuma «Lai top!» veidotāju tikšanās, tātad, jaunus draugus studentu vidū.

Jauno zemnieku organizācijas prezentācijas vakars

«Novadnieks» jau rakstīja, ka Latvijas Zemnieku federācija (LZF) nodibinājusi Jauno zemnieku organizāciju (JZO). Tās nodala veidojas arī mūsu rajonā un gatavojas pirmajam plāsākajam sarīkojumam. Nodajās sanāksme notiks šā gada 19. maijā Salas pamatskolas (Smelberos) zālē pulksten 20.00.

LZF JZO vadītājs Vairis Prikulis pastāstīja, ka ieplānotas tikšanās ar zemnieku atbalstošo organizāciju, valsts un pašvaldību institūciju pārstāvjiem. Būs atrakcijas un konkursi, spēlēšot estrādes grupa «Vējš».

Sals iznīcinājis desmito daļu sējumu

Pēc 18 pagastu pieteikumiem (nav informācijas no Saunas pagasta) rajonā par vasaras salnas pilnīgi sabojājušas 213 hektārus ziemāju — rudzu un kviešu, kuri jāpārēj, daļēji (30-80 procentu apmēra) — 900 hektārus. Pilnīgi izsaluši 254 hektāri vasarāju, daļēji — 960 hektāri.

Kā teica Dienvidlatgales reģionālā laukaimniecības atbalsta departamenta vecākais referents Jānis Kivlenieks, pēc aptuveniem aprēķiniem, bojāti 10-13 procenti sējumu, visvairāk Jersikas un Riebiņu pagastos. Cik un kādi līdzekļi zaudējumu segšanai no valsts fondiem tiks piešķirti, vēl nav zināms.

A.Rancāns

100 negadījumu četros ar pusi mēnešos

Antons Rancāns

Šogad reģistrēti 100 ceļu satiksmes negadījumi (CSN), tajā skaitā 18 avārijas, kurās trīs cilvēki gāja bojā un 23 ieguva dažadas traumas. Pērngad līdz šim laikam bija reģistrēti 79 CSN, tajā skaitā 18 avārijas ar četriem bojā gājušajiem un 18 ievainotajiem.

Kā pastāstīja ceļu policijas (CP) rajona nodalas priekšnieka vietnieks, policijas vīrsleitnants Jānis Sparāns, CSN vairāk bijuši ap Lieldienu laiku. Šajās dienās transporta vadītāji izraisījuši 4 smagas avārijas, kurās cietusī 8 cilvēki, bet kopā aprīlī bijuši 8 CSN un 13 cieņu. Pavasarī uz ceļiem parādās autovadītāji, kuri pa ziemu nebrauc, līdz ar to kļuvuši neuzmanīgi, zaudējuši ātras reakcijas spējas, piemirsuši iemaņas.

CSN var būt dažādi. Daudzi vieglāki negadījumi paliek arī neatklāti, netiek reģistrēti žurnālā. Aizvadītājā gadā tajā ir 1462 ieraksti, no tiem vairāk par pusi sakarā ar atlautā ātruma pārsniegšanu un 33 par braukšanu reibumā.

Ceļu satiksmes noteikumi obligāti ne vien braucējiem, bet arī gājējiem, taču bieži vien tieši viņi ir CSN izraisītāji, jo «iet kā aizmiguši» vai ielu krustojuma šķērsošānā uzvedas tā, ka šoferim nav iespējams prognozēt viņu rīcību.

Saskaņā ar noteikumiem velosipēdi un pajūgi jāapgādā ar atstarotājiem: priekšā baltiem un aizmugurē sarkaniem vai oranžiem, bet daudzi braucēji to neievēro un autovadītāji viņus pamana vēlu, pat pārāk. No 1. maija bija jānomaina ziemas riepas ar pretslidēšanas radzēm, viens otrs autovadītājs to ir aizmirsis. Ja atgādinājumi netiek ķemti vērā, CP atliek ķerties pie sooda. Ja pārkāpums nav liels, inspektors notikuma vietā var iekārtēt soda naudu līdz 20 latiem. Visos citos gadījumos, arī ja tiek atņemtas vadītāja tiesības, maksājumi jāveic bankā. Ja kādam liekas, ka sodits nepareizi, var iesniegt sūdzību augstākstāvošām instāncēm, kuras organizē dienesta izmeklēšanu un vajadzības gadījumā soda CP inspektorū. Joprojām spēkā ir slēptā pārkāpumu atklāšanas metode, palielinātas soda naudas par rupujiem pārkāpumiem. Tajā skaitā par braukšanu reibumā, kad var uzlikt naudas sodu 50-200 latu apmērā, atņemt tiesības uz vienu vai diviem gadiem, par CSN izraisīšanu soda ar 25-100 latiem un tiesību atņemšanu no 3 līdz 6 mēnešiem. Tas ieraksts administratīvo pārkāpumu šī gada 13 aprīļa sodu grozījumos.

Ceļu policija nebūt īpaši nemeklē pārkāpējus, neslēpjās krūmos ar radariem, lai «pelnītos» no sodu naudas. Tās darba metodes ir gādība par satiksmes

● Policijas virsseržants Modris Logins (pie stūres), CP priekšnieka vietnieks vīrsleitnants Jānis Sparāns, praktikants Aldis Golubevs un CP rajona inspekcijas priekšnieks, policijas kapteinis Aleksandrs Linkevičs Preiļu centrā.

● Lūžņu kaudzē pārvērties VAZ 2101 pēc sadursmes ar «Volvo» Silajānu pagastā. Autora un CP arhīva foto

drošību uz lauku ceļiem un starptautiskām maģistrālēm, uz ielām un masu pasākumu laikā. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir satiksmes dalībnieku disciplinētības profilakse — atliek apstāties ar speciāli aprīkoto CP automašīnu kādā bīstamākā vietā, lai braucēji te aizmirstu par pārgalvību un ievērotu kārtību.

CP nodarbojas arī ar izglītošanu. Sevišķa loma ir skolu jaunatnes apmācībai, topošo satiksmes dalībnieku gatavošanai. Nesen Rudzātu vidusskola organizēja bērnu ieskaišu kārtīšanu velosipēda vadītāja tiesību iegūšanai. 16. maijā Aglonas vidusskola rīkoja riteņbraucēju veiklības sacensības savā stadionā. Atgriezies no tām, J.Sparāns stāstīja, ka dalībniekiem un viņu līdzjutējiem, skatītājiem un pedagoģiem noslēgumā bijis interesanti dzirdēt un redzēt, kā aprīkota CP patrūmašīna, kādus speciālos līdzekļus pielieto darbā inspektori, kāds viņiem tehniskais brūnojums un ieroči, kādas prasības izvirza satiksmes dalībniekiem. Ja arī citas skolas pirms audzēkņu palaišanas vasaras brīvdienās rikos ko līdzīgu, CP labprāt atbalstīs.

Preiļu rajona tiesīs

Ginta Kraukle

Piekauj ar krāsns kruķi

Juris Turlais šī gada 25. janvārī pēc kopīgas iedzeršanas savā dzīvesvietā Galēnos sastrīdējās ar sievu un piekāva viņu, sitot ar duri pa seju. Taču varmāka nerimās un turpināja kautīnu, sitot sievu ar krāsns kruķi, tādējādi tūsi nodarot dzīvesbiedrei vidēji smagus miesas bojājumus. Tiesa vāningo sodija pēc Kriminālikuma 126. panta 1. daļas ar piespiedu darbu uz 100 stundām.

Nozog sūkni un zupas šķīvju

2000. gada 29. februārī Vasiliks Isakovs, būdams alkohola reibumā, ieradās Turku pagasta Jaunsilvās un no Josifa Krupko neaizslēgtā pagraba nozaga ūdenssūkni «Neptun» 15 latu vērtībā. Tiesa viņu atzina par vāningu un pēc Kriminālikuma 180. panta piemēroja V.Isakovam 50 stundu piespiedu darbu.

Savukārt Olegs Kufins 2000. gada aprīļa sākumā nozaga Z.Mūrniekam 1 litru saulespuķu eļļas 0,70 latu vērtībā. Ar to likās par maz, 4. aprīļi O.Kufins piešavinājās vēl piecus šķīvju Ls 6,30 vērtībā. Traukus viņš pārdeva un par iegūto naudu iegādājās alkoholiskos dzērienus. Ari O.Kufins tika atzīts par vāningu un sodīts ar 50 stundām piespiedu darbu.

Atkārtoti vada automašīnu dzērumā

Šādu pārkāpumu izdarījis Ivars Rubenis 1998. gada 15. augustā pulksten 24.35 reibumā vadot automašīnu Fiat Uno pa Enerģētiku ielu Aizkrauklē. 1999. gada 20. martā 11.10 I.Rubenis atkārtoti sēdās pie stūres dzērumā un brauca pa Rīgas ielu Līvānos ar «ZAZ» markas automašīnu. Pārkāpējs tika sodīts ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu, sodu izciešot nosacīti. Pārbaudes laiks — 1 gads.

Dzērumā notriec meiteni

Preiļu pašvaldības uzņēmuma «Atvars» vecākais meistars Aleksandrs Lapuha 1999. gada 21. jūnijā vadīja automašīnu Opel Astru alkohola reibumā pa ceļu Krāce — Preiļi. Šī ceļa 7. kilometrā Rušonas pagasta «Caicos» A.Lapuha neizvēlējās ceļa apstākļiem un kustības drošībai atbilstošu braukšanas ātrumu un notrieca ceļu šķērsojošo Lauru Mežinsku.

1993. gadā dzimusī meiteņi guva smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus. 1999. gada 6. oktobrī veiktais izmeklēšanas eksperiments pierādīja, ka tiesājamais meiteni uz ceļa kā reālu draudu varēja ieraudzīt jau 146,8 metru attālumā no viņas atrašanās vietas, bet automašīnas bremzēšanas ceļš bija tikai 38 metri. Tiesa A.Lapuha atzina par vāningu un sodīja pēc Kriminālikuma 260. panta 3. daļas, piemērojot 49. pantu ar naudas sodu 15 minimālo mēnešalgu apmērā, kas sastāda Ls 750.

POLICIJAS ZIŅAS (4. — 14. maijs)

- 4. maijā Sīļukalna pagastā iekļūts pagasta telpās, no seifa nozagti Ls 200. Ierosināta krimināllieta.
- 7. maijā Līvānos, Zaļajā ielā 25 Aigars V. izsita veikalā «Dūdari» divas loga rūtis. Sastādīts administratīvais protokls.
- 7. maijā Līvānos uz Rīgas ielas automašīnas M - 2140 vadītājs Alberts M. neievēroja distanci un iebraca automašīnā Opel Ascona. Cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.
- 7. maijā Galēnu pagasta Bortniekos Valentīna C. izraisa strīdu ar civilvīru A.S. Izteikts oficiāls brīdinājums.
- 8. maijā Līvānos kafejnīcā «Alianse» notika kautiņš starp Jevgēniju J. un Alekseju P. Sastādīts administratīvais protokols.
- 8. maijā Preiļos, Daugavpils ielas 27. mājas pagalmā Vassa P. izdarīja huligāniskas darbības pret pilsoni G.O. Sastādīts administratīvais protokols.
- 8. maijā Preiļos, Tirkus laukumā Vjačeslavs V. un Sergejs K. izdarīja huligāniskas darbības pret pilsoni R.Š. Izteikts oficiāls brīdinājums.
- 8. maijā Līvānos, Rīgas ielā 37a nepilngadīgās Liene L. un Leva D. apmētāja garāmgājējus ar akmeņiem. Vecākiem sastādīts administratīvais protokols.
- 8. maijā Līvānos, Rīgas ielā 128, dz. 38 Sarmīte G. traucēja apkārtējo iedzīvotāju miegu. Sastādīts administratīvais protokols.
- 8. maijā Preiļos, Kārsavas ielas stāvvietā automašīnas Fiat Uno vadītājs Vjačeslavs V. izraisa sadursmi ar automašīnu Opel Ascona. Sastādīts administratīvais protokols.
- 9. maijā Rožupes pagasta kozāgētavā Pēteris S., būdams alkohola reibumā, izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.
- 9. maijā Preiļos pie universālveikala Jāzeps O., būdams alkohola reibumā, ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.
- 9. maijā Livānos uz Rīgas ielas nepilngadīgie Olegs P. un Eduards Š. apmētāja ar akmeņiem garāmbraucošu automašīnu. Vecākiem sastādīts administratīvais protokols.
- 10. maijā Riebiņos iekļūts Riebiņu pasta nodalā. Mantas zādzība nav konstatēta. Ierosināta krimināllieta.
- 10. maijā Rožupes pagasta Rožupē Alberts S. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.
- 11. maijā Preiļos, Jelgavas ielā 2 Jurijs K. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.
- 11. maijā Līvānos, Rīgas ielas 30. nama kāpņu telpā Rožupes pagasta iedzīvotājs Jānis L. izsita loga stiklu. Sastādīts administratīvais protokols.
- 12. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka aprīļa vidū Pēteris P. izkrāpa no pilsoņa S.G., dzīvojoša Preiļos, Daugavpils ielā, naudu — Ls 1,50. Tas pats Pēteris P. aprīļa beigās izkrāpa no pilsoņa V.G., dzīvojoša Preiļos, Skolas ielā, Ls 2,50. Aprīļa beigās pilsonim B.V. izkrāpti Ls 1,50. Ierosināta krimināllieta.
- 12. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka 19. aprīļi Preiļos, Brīvības ielā 19 Valērijs Č., pielietojot vardarbību, atņēmis pilsonim P.V. radioaparātu. Ierosināta krimināllieta.
- 12. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka februārī Sutru pagasta Klavsalā pilsonim I.K. piederošā mežā izcirstas piecas egles. Ierosināta krimināllieta.
- 13. maijā Turku pagasta Jaunsilvā Bērzu ielā Sergejs A., būdams alkohola reibumā, sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.
- 13. maijā Līvānos, Zaļajā ielā 2 Jānis M., būdams alkohola reibumā, izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.
- 14. maijā Līvānos bārā «Alianse» Boriss I. izdarīja huligāniskas darbības un ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.
- 14. maijā Jersikas pagasta Stūriškos Juris E. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Televīzijas antenu tirgotājs — krāpnieks

Nesen ierosināta krimināllieta pret kādu S.A., kurš, pārdod nekvalitatīvu preci, no iedzīvotājiem izkrāpis naudu. Krāpnieks piedāvājis iegādāties televīzijas antenas ar apbrīnomā uztveršanas spējām un par salīdzinoši zemu cenu. Tie, kurus viltvārdim izdevās pierunāt, vēlāk pārliecinājās, ka šīs TV antenas ir nekvalitatīvas, un ka nauda izsviesta vējā. Tā 7. martā Rudzātu pagastā, Jaunatnes ielā S.A. izkrāpis 29 latus, 8. martā Līvānos, Parka ielā tādā pašā veidā ieguvis vēl 30 latus. Notikumi atkārtojušies arī 5. aprīlī, kad nederīgajai antennai pircējs atradies Līvānos, Dzirnavu ielā. 8. maijā prece piegādāta Turku pagasta «Baltajos bērzos», arī izkrāpjot 30 latus. 9. maijā policijā reģistrēts iesniegums par to, ka 3. martā 30 lati izkrāpti arī Preiļu pagasta iedzīvotājam, realizējot šo nekvalitatīvo preci.

G.Kraukle

Sporta ziņas

● Arī Preiļiem ir sava hokeja komanda, ar ko lepoties. Ceturtā vieta 12 komandu konkurencē ir labs rezultāts debitējošai komandai.

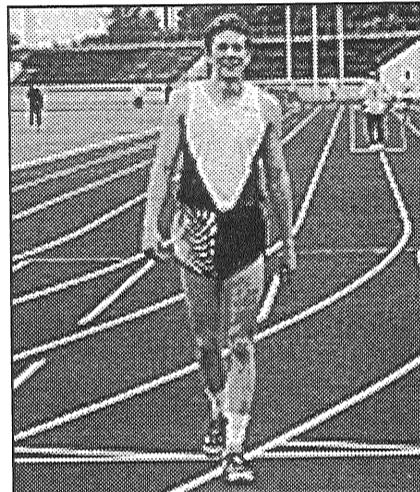
Līvija Rancāne

Preiļu hokeja komandai ceturtā vieta

Preiļu hokejisti ieguvuši ceturto vietu atklātajā Daugavpils hokeja čempionātā. Par čempionāta uzvarētāja godu sacentās 12 komandas divās apakšgrupās. Priekšsacīkstēm beidzoties, preiļieši ar iegūtajiem astoņiem punktiem bija to četru komandu skaitā, kam piešķirtas tiesības cīņties par medaļām. Čempionāta finālspēlēs piedalījās komandas «Stalkers 1» (10 punkti), «Stalkers 2», (10 punkti) «Preiļi» un «Spīdvejs» (8 punkti).

Finālspēles notika 13. un 14. maijā. Pirmās trīs vietas ieguva komandas «Stalkers 1», «Stalkers 2», «Spīdvejs». Spēle «Stalkers 2» — «Preiļi» rezultāts bija 5:0, «Spīdvejs» — «Preiļi» — rezultāts 3:2. Līdz ar to komanda «Preiļi» iekļuva ceturtajā vietā. Preiļu hokeja komandā spēlē: Viesturs Vucāns, Normunds Patmalnieks, Valērijs Haritonovs, Genādijs Mironovs, Sergejs Udalovs, Andrejs Tarasenko (komandas kapteinis), Igors Jakovjevs, Aleksandrs Mitrofanovs, Anatolijs Tarasovs, Jānis Lozda, Pēteris Vasiļevskis, Dmitrijs Galicins, Aigars Virza, Ingus Buks, Ingars Šnepsts, Māris Mainulis, Imants Ručevskis, Edgars Griķis, Ilmārs Visockis, Juris Dzenis, Igors Jefimovs, Vairis Lozda. Komandas treneris ir Vladimirs Točko.

Par Preiļu hokeja komandu čempionāta galvenais tiesnesis Aleksandrs Solovjovs Daugavpils preses izdevumos izteicās, ka viņam tā ļoti patīk, komanda esot ar raksturu un neatlaidīga. Ja ko

● Juris Iljins — pirmās vietas ieguvējs trīssollēkšanā.

iedomājusies, tātad tas jaizdara. Protams, «Stalkerus» uzvarēt neizdevās, jo tās ir augstākas klasses komandas, bet pārējām komandām preiļieši tālu priekšā tieši ar savu neatlaidīgo raksturu.

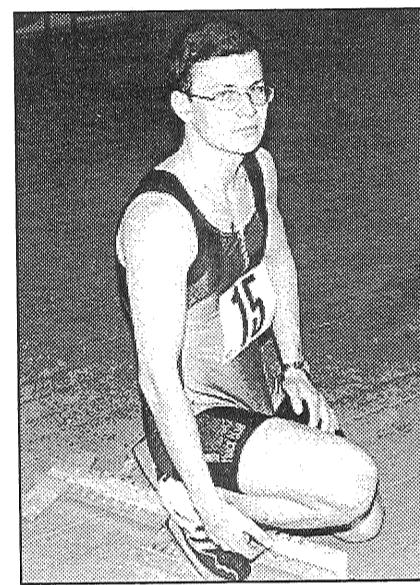
Preiļu studējošās jaunatnes sportiskās gaitas

Latvijas 10. studentu sacensībās vieglatlētikā labus rezultātus guva jaunieši no Preiļiem. 100 metru skrējienā ar rezultātu 10,96 sekundes Preiļu 2. vidusskolas absolvents, pašreizējais Daugavpils Pedagoģiskās universitātes students Andrejs Soboļevs ieguva pirmo vietu. 200 metru skrējienā Andrejs ar rezultātu 22,60 sekundes ieguva ceturto vietu, bet uzrādītais laiks ir Preiļu rajona rekords šajā disciplīnā.

Preiļu 1. vidusskolas absolvents, tagad Latvijas Sporta akadēmijas students Ju-

● Pēc zaudētiem spēkiem stafetes skrējienā pa Preiļu ielām uzvarētāji labi garšoja lielās tortes. Foto: A.Rancāns

● Andrejs Soboļevs — ātrākais skrējējs starp studentiem.

ris Iljins pirmo vietu ieguva trīssollēkšanā. Rezultāts — 15,80 metri.

Andrejs uņ Juris iekļauti Latvijas studentu izlasē un gatavojas Baltijas jūras studentu spēlēm, kas notiks 19. un 20. maijā.

Stafešu skrējiens Preiļos

Jau otro gadu notika stafešu skrējieni pa Preiļu ielām, ko organizēja 1. pamatskolas un 2. vidusskolas sporta skolotāji. Stafetēs piedalījās pilsētas skolu audzēkņi, kā arī iestāžu un uzņēmumu darbinieki, kuri bija sadalīti vairākās vecuma grupās. Katrā komandā skrēja desmit dalībnieki.

Un tā, 2.-3. klašu grupā starp astoņām komandām pirmo trīs vietu ieguvēji sarindojās šādā secībā: 1. pamatskola, 2. vidusskola, 1. pamatskola, 4.-5. klašu grupā starp desmit komandām — 1. pa-

matskola, 1. pamatskolas 4.c klase, 2. vidusskola.

Starp 6.-7. klasēm sešu komandu konkurencē ātrākās bija 1. pamatskolas, 2. vidusskolas, 1. pamatskolas 6.c klases komandas. 8.-9. klašu grupā no četrām komandām pirmās trīs vietas ieguva 1. pamatskolas skrējēji, viņiem pieder arī stafetes labākais laiks — 3,04 minūtes, 2. vidusskolas 8. klašu un 9. klašu komandas.

Vidusskolu grupā četru komandu konkurencē divas pirmās vietas ieguva ģimnāzijas, trešo — 2. vidusskolas komandas.

Stafetē piedalījās trīs pieaugušo komandas, kuras sarindojās šādā secībā: Preiļu 1. pamatskolas skolotāji, zemes sargi, Preiļu 2. vidusskolas skolotāji.

Stafetes saldajām balvām līdzekļus piešķira Preiļu pilsētas dome. Galvenais tiesnesis bija 2. vidusskolas sporta skolotājs Aleksandrs Iljins.

Vieglatlētikas sezona atklāta

Valmierā notika sezonas atklāšanas sacensības vieglatlētikā. No Preiļiem uz sacensībām devās komanda desmit sportistu sastāvā trijās vecuma grupās. Juris Nikiforovs (Preiļu Vārsts ģimnāzija) otro vietu ieguva 400 metru skrējienā, laiks — 52,8 sekundes; Lauris Repša (PVG) 800 metros ceturto vietu, 2.05,4; Elīna Prikule (PVG) 400 metros ceturto vietu, 1.03,1; Anita Karčevska (PVG) 1500 metros pirmo vietu, 5.05,4; Andrejs Jesso (PVG) 110 metru barjerskrējienā trešo vietu, 17,3.

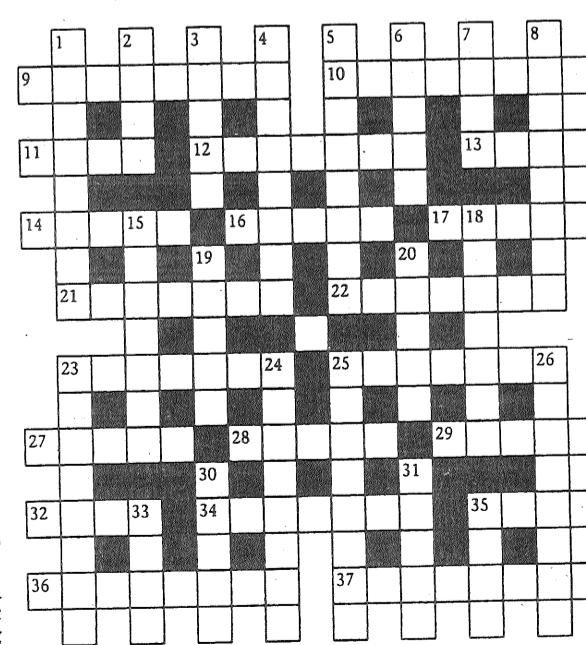
Augstlēkšanā ceturtajā vietā ierindojās Intars Miglāns (Preiļu 2. vidusskola), 1,80 metri.

100 metru skrējienā piektajā vietā Juris Iljins (Latvijas Sporta akadēmija), 11,2.

«Es esmu resna»

31 gadu vecā Būnma Komhama, kura attēlā redzama ar dāvanām rokās un plakātu, kas deklarē viņas svaru, uzvarēja Taizemē notikušajā ikgadējā konkursā «Miss IMF» (I'M Fat — es esmu resna. Angļu val.). Sacensība tika rīkota Taizemē ziloņu, kas ir Taizemēs karalistes simbols, saglabāšanas atbalstam. Būnma, kura sver 162,5 kilogramus, kā balvu saņēma 20 000 bātu (aptuveni 310 latu) skaidrā naudā. Tā domāta «viņas dzīves kvalitātes uzlabošanai», paziņoja pasākuma organizētāji.

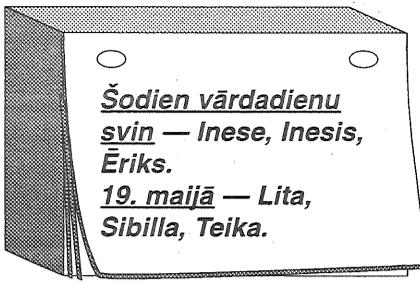

Sastādīja D.Strole (Liepājā)

Krustvārdu mīkla

Horizontāli: 9. Pagasta centrs Talsu rajonā. 10. Latviešu aktieris, režisors (1878-1931). 11. Latviešu aktieris (1895-1973). 12. Mazlitrāžas saīcīšu automobiļi. 13. Tērce. 14. Publicists apcerējums. 16. Jūras zivs, ko pārtikā visbiežāk lieto sālitu. 17. Sekot, lai notvertu. 21. Latviešu rakstnieks (1906-1993), 1944. g. emigrējis. 22. Kāda avota radīto harmonisko svārstību vai viņu kopums. 23. Plaujamās joslas izkapsi vēziena platuma. 25. Ostas pilsēta Itālijā pie Jonijas jūras. 27. Vēja sanesti smilšu pauguri. 28. Riskanti darījums. 29. Vaislas auns. 32. Virzemes dzinumu sazarojums, puduris. 34. Nepiemērotā brīdi. 35. Somu folklorists (1867-1925), izstrādājis klasifikāciju salīdzinošai pasaku tipu pētišanai. 36. Žaru, lapu vai ziedu izkārtojums cits citam pretim vienādā augstumā. 37. Istenot, piepildīt. **Vertikāli:** 1. Graudzāļu dzīmītis dekoratīvs augs, vienu augu kultivē lopbarībā. 2. Redzokļi. 3. Lēttīcīgs cilvēks. 4. Sengrieķu dzējnieks (3. gs.p.m.ē.), bukoliskās dzējas pamatlīcis. 5. Latviešu gleznotājs (1909-1973). 6. Paaudzies un labi barots sivēns. 7. Gandrīz. 8. Cilvēks, kas apstājies attīstībā, kavē attīstību tautsaimniecībā. 15. Pilsēta Latvijā. 18. Trejsavienība. 19. Francu rakstniece (1766-1817), romāna «Delfīne» autore. 20. Sakas satekupe Latvijā. 23. Platforma, ko lieto kuģu nolaišanai ūdeni. 24. Luess. 25. Kainozooja ēras prieķspēdējais periods. 26. Noteikt (kā) atrašanās vieta. 30. Slavena franču rakstnieka (1799-1850) vārds. 31. Tornī, no kuriem raida signālus kuģiem. 33. Tvaiks. 35. Kāsis.

Atribūti: Horizontāli: 9. Lācuene. 10. Lauzbērsts. 11. Osis. 12. Golkari. 13. Urīga. 14. Eseja. 16. Slikē. 17. Vālītā. 21. Egīlis. 22. Spēlets. 23. Spāles. 25. Tārenīt. 27. Kaspas. 28. Afera. 29. Tekķis. 32. Čeis. 34. Neliķi. 35. Ame. 36. Mieturus. 37. Realižēt. 38. Sūkņi. 7. Telū. 8. Sāpēlie. 15. Jelgava. 18. Atbante. 19. Stāla. 20. Tebera. 23. Stāpēle. 24. Siliiss. 25. Terclairs. 26. Oritnet. 30. Ondre. 31. Bakas. 33. Stūra. 35. Akīs.

Kā jūs vērtējat medicīnisko aprūpi?

Vassa Fresnākova, pensionāre:

— Par laimi, man pie ārstiem iznāk griezies diezgan reti. Pērn ārstei jās slimīcā, mani aprūpeja ļoti labi, ārsti un medmāsas bija rūpīgi un uzmanīgi. Taču man ir pāstāvīgi jālieto zāles pret astmu. Šo zāļu iegāde pienākas atlaides, taču tikai neilgu laiku es to varēju izmantot. Tagad atkal jāpērk par pilnu cenu.

Mārite Rikova, strādā ugunsdzēsības dienestā:

— Ugunsdzēsības dienesta darbinieki var izmantot daudzus ārstnieciskos pakalpojumus par velti. Bet, piemēram, manai mātei vienmēr ir daudz problēmu ar nokūšanu pie ārsta. Vispirms pāris dienas ieprīķi jāpiesaka numuriņš, pēc tam jāiet pie ģimenes ārsta, lai saņemtu norākojumu pie tā specialista, pie kura vajag. Viņa vienmēr sūrojas, ka sanāk dārgi, ka ārsta apmeklēšanai vajag daudz laika, ka jārēķinās ar to, vai pa spēs uz autobusu.

Aija Stupāne, medmāsa:

— Es uzskatu, ka cilvēkiem ir sarežģīti daži numuriņi ārstu apmeklēšanai. Ārstu ir pietiekoti, bet, manuprāt, slimnieku piekļūšana pie viņiem nav pareizi organizēta. Domāju, ka nav pārdomāta sistēma ar ģimenes ārstiem. Tā nevajadzētu būt, ka apmeklētājam vispirms jāiet pie ģimenes ārsta un tikai pēc tam var nokļūt pie vajadzīgā speciālista. Man kā medicīnas darbinieci nav grūtību, vienā dienā varu apmeklēt visus ārstus, bet lauku cilvēks to nevar paspēt izdarīt vienā dienā.

Stanislavs Bicāns, pensionārs:

— Varu pateikt tikai vienu — dārgi. Zoba izraušana vien maksā trīs latus. Zāles arī ir dārgas. Par maksāšanu nevar saprast. Agrāk samaksāji reģistratūrā un viss. Tagad maksā tur, aizej pie ārsta uz kabinetu un atkal maksā. Nekādas skaidrības. Ar pārējo var iztikt. Gulēju slimīcā, apkalpošana bija laba, gultas tīras, nevis kā kādreiz, kad matrači sapuvuši. Mana meita ir ārste Ogres rajonā, tāpēc rūpes par savu veselību es vairāk uzticu viņai.

Vladimirs Veigulis, bezdarbinieks:

— Ar medicīnu man pašam nav nekādas sakares un nekādu problēmu ar veselību. Daudz nodarbojos ar sportu, tāpēc tagad neslimoju. Pie ārsta biežāk jāved meita. Varu pateikt tikai to, ka ārsta apmeklēšana un ārstēšanā sanāk dārgi.

Livija Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

Sludinājumi

Reklama

Lielzījutības

Pārdod

Audi-100, 1983. g., gāze, benzīns. Tālr. 73575 vai 73585 vakaros;
Ford Escort 1,6 D. Tālr. 37596, 9428218;
M-412 IE, 1989. g., rezerves daļām un GAZ-53 motoru. Tālr. 53 37591;
graudu dzirnavas. Tālr. 78236;
zirgvilmes grābekli. Tālr. 9350435 pēc 20;
jaunu miglotāju, plaujmašīnu, vālotāju. Tālr. 76257;
privatizētu 3 istabu dzīvokli Celtnieku ielā. Tālr. 21838;
zemi 0,18 ha pilsētas centrā. Tālr. 22665;
ķēvi (10 g.). Tālr. 32284;
zirgu. Tālr. 9411853.

Perk

Līvānu māju normālā stāvoklī. Tālr. 9235603;
akas groodus, Opel Kadett (lāse) priekšējo stiklu.
Tālr. 21194.

Dažādi

Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel.
9555858.

AET Preiļu elektrotiklu rajona paziņojums

Sakārā ar pāreju uz ciparu sistēmu
LĪVĀNU ELEKTROTĪKLU
dispečeram, bojājumu
pieeikšanai un citas
informācijas saņemšanai
lūdzam zvanīt pa
tālr. 1-53-81731.
Apmaksa par sarunām
tiks rēķināta pēc iepriekšējā
vietējā tarifa.

Jaunsilavu pamatskola iepērk 150 m³ malkas.

Piedāvāt: tālr. 48590.

Pērk mežu, lapu koku zāgbalķus

(garums 3,75 m, diam. no 16 cm).
Tālr. 53 57784 līdz 8.00 un pēc 20.00,
mob. tel. 9164135.

Iepērk liellopus, jaunlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 22454.

No 15. maija līdz 31. jūlijam
AAS Rīgas Fenikss dāvina klientiem
15% atlaidi

obligātajā transporta līdzekļa īpašnieka civiltiesiskās
atbildības apdrošināšanā (OCTA).

ALTE LEIPZIGER
RĪGAS FENIKSS

Brīvības 76, Preiļi,
tālr. 53 23030.

«Novadnieka»
redakcijā Preiļos,
Aglonas ielā 1
var iegādāties
«Preses balles '99»
videokasetes.

Iepērk lopus galai.
Cena pēc vienošanās.
Tālr. (53)58626, 9410811,
9618105.

Iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 44179, 46384,
mob tel. 9 161121.

Iepērk mājlopus
galai.
Tālr. 23906, 23116.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 19. maijā piedalīšanās keramika Pētera Uspēja izstādes atklāšanā Rēzeknē.
- ◆ 22. maijā pulksten 13.00 piedalīšanās pašvaldības uzņēmuma «Līvānu poliklinika» darbinieku sapulcē.

- ◆ 23. maijā piedalīšanās Labklājības ministrijas organizētā seminārā par veseļības aprūpes finansējuma piešķiršanas mehānismu izstrādi.

Līvānu bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 23. maijā pulksten 11.00 pirmsskolas grupas «Ziniši» izlaidums.

- ◆ 24. maijā pulksten 11.00 pirmsskolas grupas «Kāpēciši» izlaidums.

- ◆ 26. maijā pulksten 15.00 pie Līvānu kultūras nama koncerts «Saules lietus».

Rajona sporta klubs «Cerība»

- ◆ 20. un 21. maijā Latvijas Lauku sporta spēļu atlases sacensības basketbolā. Sieviešu komandas spēle «Cerība» (20.05. — pulksten 9.00), vīriešu — Preiļu 1. pamatskolas zālē (20.05. — 12.00, 21.05. — pulksten 9.00).

- ◆ 21. maijā Preiļu 2. vidusskolas stacionā novada veterānu sacensības futbolā, sākums pulksten 10.00. Novada veterānu sacensības basketbolā, sievietes spēle «Cerība», vīrieši — 1. pamatskola, sākums pulksten 15.00.

Preiļu kinoteātris «Ezerzeme»

- ◆ 19., 21., 22., 23. un 24. maijā pulksten 18.00 un 20.00 drāma «Pludmale».

Rožkalnu kultūras nams

- ◆ 20. maijā pulksten 22.00 didžēju apvienības «...un pašam patīk» dzīmšanas dienas tusiņš.

Saunas tautas nams

- ◆ 20. maijā pulksten 11.00 Priekuļu pamatskolas sporta laukumā sporta svētki. Pulksten 20.00 viru vokālā ansambļa koncerts. Pulksten 22.00 balle, spēle «Vakarvējš».

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 20. maijā pulksten 22.00 balle, spēle «Bruģis» no Madonas.

Pelēcu kultūras nams

- ◆ 20. maijā pulksten 22.00 diskotēka.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Anekdoti:

Vecītis un vecenie ēd vakariņas. Pēkšņi vecītis paķer karoti un iesit večīnai pa pieri.

— Par ko?

— Nečāpstini!

Večīna turpina ēst un izmisīgi cenšas neizdvēst nevienu skaņu. Pēc brīža večītis atkal ker karoti un gāz večīnai pa pieri.

— Par ko tad tagad?

— Kā atceros tavu čāpstīnāšanu, traks paliek tu!

● ● ●

Brokastojot sieva saka vīram:

— Varu saderēt, ka tu neatceries, kas sodayen par dienu!

— Kā nu ne, es ļoti labi atceros, — saka vīrs un dadas uz darbu. Stundu vēlāk atskan zvans pie durvīm. Sieva atver durvis un ierauga milzīgu rožu buketi. Divas stundas vēlāk — vēl viens zvans. Sieva atver durvis un atrod savas iemīlotās šokolādes kārbu. Trīs stundas vēlāk kurjers atnes skaisti iesainotu dārgu kažoku.

Vakārā sieva sajūsmīnātā sagaida vīru:

— Milais! Ziedi, šokolāde, kažoks! Tik skaistu kosmonautikas dienu es vēl nekad neesmu piedzīvojis!

● ● ●

Mūsu ģimenē produktus pērkam pēc kārtas — vienu dienu es, otru sieva. Tā nu iznāk, ka vienu dienu dzeram, otru uzkožam.